

SAVUNULABİLİR MEKÂN TEORİSİ

Yasin ÖRÇEN¹

*"We shape our buildings; thereafter they shape us."*²

Winston CHURCHILL

ÖZET

Bu makalede suç önleme maksadıyla ortaya atılan teorilerin belki de en sıra dışı ve ilgi çekicisi olan savunulabilir mekân teorisini açıklamaya çalıştık. Teori, mesleği mimarlık olan Oscar Newman tarafından geliştirilmiş ve suç önleme çalışmalarını derinden etkilemiştir. Temelde suç ve ortam ilişkisinden yola çıkarak geliştirilen bu teori, üç boyutlu çevrenin suçu engeller veya teşvik eder nitelikte olduğu tezine dayanmaktadır. Teori suç önlemeye yönelik yapı dizaynında dört temel özelliği gerekli görür. Bunlar; bölgecilik, doğal gözetleme, imaj ve çevredir. Oscar Newman'ın ileri sürdüğü yaklaşım özellikle Kuzey Amerika ve Batı Avrupa'da geniş uygulanma imkânı bulmuştur. Newman teorisini hiçbir zaman suçluluğun tek ilacı olarak görmemiştir. Her ne kadar sosyal etkenlerin önemi daha çok olduğu fikri yaygınsa da, güvenli toplumlar oluşturmak için güvenli tasarımlar yapmak da suçla mücadelenin ayrılmaz bir parçasıdır.

Anahtar Kelimeler: Suç önleme çalışmaları, suç ve ortam, Oscar Newman.

ABSTRACT

In this article we tried to define probably the most interesting and extraordinary crime prevention approach called "Defensible Space". This approach has been developed by an architect Oscar Newman and deeply influenced crime prevention studies. It derives from the relation of crime and space and consents that three dimensional space has a preventing and encouraging effect on criminals. The theory has four fundamental principles. These are; territoriality, natural surveillance, image and milieu. the approach, proposed by Newman, was put in practice in North America and Western Europe. This theory has never been a cure-all for crime prevention. Even though it seems like the social factors have more impact on crime, secured design is the integral part of secured communities.

Keywords: Crime prevention, crime and space, Oscar Newman.

¹ J.Ütğm., Savunma Bilimleri Enstitüsü Öğrencisi, Kara Harp Okulu.
Akadem87@yahoo.com

² Önce biz binalarımızı şekillendiririz, daha sonra onlar bize şekil verir.